

Sivas Katliamı'nın TBMM Odağında İncelenmesi

Yusuf Emre Şerali

CDR

Center for
Democracy Research

Yayımlayan / Publisher
Demokrasi Araştırmaları Merkezi
Center for Democracy Research
2 Temmuz 2022

Başkan / President
Kadir Yağız Çetin

Başkan Yardımcısı & İçerik Direktörü / Vice President & Content Director
Yusuf Emre Şerali

Araştırma Direktörü / Research Director
Arda Ozan Sirkeci

İdari Direktör / Managing Director
Selin Ongan

Ürün Direktörü / Product Director
Selen Öncüođlu

Proje Direktörü / Project Director
Görkem Savaşeri

Kreatif Direktör / Creative Director
Hilal Merve Yılmaz

1. Giriş

1993 yazında Türkiye Cumhuriyeti tarihinde daha önce de defalarca tanık olunan mezhep ayrılıklarından dolayı yaşanan katliamlara bir yenisi eklendi. 2 Temmuz 1993 tarihinde aralarında Aziz Nesin'in de bulunduğu birçok sanatçı ve fikir insanı "Pir Sultan Abdal Şenlikleri" dolayısıyla Sivas'ta bir araya geldi. O dönemde Aziz Nesin, Salman Rushdi'ye ait olan "Şeytan Ayetleri" isimli kitabı Türkçeye çevirip yayımlayacağını söylemesinden ötürü muhafazakar kesim tarafından sıkça tehdit edilmekteydi. Etkinlik için Nesin'in Sivas'a geleceğini öğrenen kesim tarafından "*Şehirde adeta Müslümanlarla alay edercesine gezebilmektedir.*" dendi. Halk tarafından, dönemin Sivas Valisi Ahmet Karabilgine de şenliklere ev sahipliği yapılmasına izin verdiği için tepkiler yoğundu.

2 Temmuz 1993 günü, saldırganlar cuma namazının ardından "Sivas laiklere mezar olacak" sloganlarıyla birlikte şenliklerin yapıldığı kültür merkezine doğru bir yürüyüşe başladı.

Akşam saatlerinde saldırganların sayısının 15 bini bulunduğu ve bu kişilerin dağıtılmadığı bilinmektedir. Bu süre zarfında otelin camları kırılmış, halk ozanlarının heykelleri ve araçlar ateşe verilmişti. Bu olaylar sonrasında ise otel saldırganlar tarafından yakılmıştı. Katliam sonucunda iki saldırgan iki otel personeli dahil 37 kişi hayatını kaybetmiştir. Aralarında Muhlis Akarsu, Nesimi Çimen, Hasret Gültekin gibi halk müziği sanatçılarının da bulunduğu katledilen 33 kişinin en küçüğü 12 en büyüğü ise 66 yaşındaydı.

Bu yazıda Türkiye'nin yakın tarihinin en kanlı etnik katliamlarından Sivas Katliamı (Olayları) - Madımak Katliamı (Olayları) Türkiye Büyük Millet Meclisi odağında katliamın yaşandığı gün ve sonrasındaki yıllarda o gün ile yakın tarihler aralığında incelenecektir.

2. Katliam'ın TBMM Gündemine Yansımaları

2.1. Yakın Tarihli TBMM Birleşimlerinde Katliam

Katliamın yaşandığı günün ardından, 3 Temmuz 1993 tarihinde gerçekleşen TBMM Genel Kurulunun odak noktası yeni hükümet programıydı ancak katliam dolayısıyla program hakkında konuşmalar yapılmadan önce vekiller katliam hakkında görüşlerini belirttiler.

Katliam hakkında muhafazakar cepheden gelen yorumlar olaylarda müslümanlara karşı ağır tahrik olduğu ve Aziz Nesin'in de olaylardan sorumlu tutulması gerektiği yönündedir. Etkinliğin Sivas'ta yapılmasına müsaade eden valiyi de sorumlular arasında saymışlardır.

Refah Partisi (RP) Genel Başkanı Necmettin Erbakan katliamı “müessif olay” (hoşa gitmeyen, kötü) olarak betimlemiş ancak olayların çıkışının İslam'a yöneltilen nezaketsiz sözlere dayandığını belirtmiştir. Ayrıca belirli bir grubun, belirli maksatlarla Sivas'a gittiğini ve halkı tahrik ettiğini de söylemiştir. Belirli bir gruptan kastının başta Aziz Nesin olmak üzere katliamda hayatını kaybeden kişiler olduğunu anlamaktayız. Refah Partisi'ne mensup İsmail Coşar da olaylardan Aziz Nesin'i sorumlu tutmuştur. RP'ye göre daha merkez çizgide konumlanan Anavatan Partisi'ne (ANAP) mensup İlhan Kaya da Aziz Nesin'in dine yönelik beyanlarından dolayı savunulmaması gerektiğini belirtmiştir.

Necmettin Erbakan'ın konuşması sırasında Sosyaldemokrat Halkçı Parti (SHP) vekili İbrahim Gürsoy, Erbakan'a ve temsilcisi olduğu siyasal islam düşüncesine yönelik “siz teşvik ettiniz” şeklinde ithamda bulundu.

RP'li Erbakan tarafından suçun işlenmesi tahrike karşı bir galeyana ve yöneticilerin davranışlarına karşı da bir protesto olarak tanımlanmıştır. ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz da *“Dün Sivas'ta meydana gelen olaylar, bugün bu görüşmeleri de gölgeleyen olaylar; bize gelen bilgilere göre, ciddi surette araştırılmaya muhtaç olaylardır. O olaylarda devletin valisinin hatalı olup olmadığı ciddi surette araştırılmalıdır. Eğer -bize gelen bilgiler istikametinde- devletin valisi, yüzde 99'u Müslüman olan Türkiye'de, halkımızın dinî duygularını rencide eden, dinî değerleriyle alay eden bir konuşmacıya karşı tepkisiz kalmışsa; millet, o valinin devletine güvenmesini bekleyemezsiniz.”* şeklindeki konuşmasıyla dönemin Sivas Valisi Ahmet Karabilgin'i sorumlu tutmuştur.

Katliamdan bahsederken “tahrik, aşışılama” vb. kavramları kullanmayan parti mensupları da mevcuttur. Sosyaldemokrat Halkçı Parti (SHP) vekili Aydın Güven Gürkan katliam dolayısıyla çok üzgün olduğunu ve bu meselenin temelini çok eskilere dayandığını belirtmiştir. Başka bir SHP'li vekil Azimet Köylüoğlu saldırganları “şeriatçı militan” olarak tanımlamıştır.

Dönemin iktidar ortağı ve başbakanı Tansu Çiller katliamın Türkiye'nin asıl sorunu değil tırmanan terör olayları ve Güneydoğu'daki olaylar olduğunu söylemiştir.

Katliamdan sonraki ilk gün, TBMM’de katliam kelimesi hiç kullanılmamıştır. Katliam, Sivas Katliamı yerine “Sivas Olayları” şeklinde zikredilmiştir.

5 Temmuz 1993 tarihli birleşimde, katliam hakkında SHP vekili Ali Dinçer tarafından verilen önergede ilk defa katliam kelimesi kullanılmıştır. Söz konusu önerge dışında vekillerin konuşmalarında katliamdan söz edilmemiştir.

6 Temmuz 1993 tarihli birleşimde, katliam kendisine sıkça yer bulmuştur. Dönemin İçişleri Bakanı Beytullah Mehmet Gazioğlu, SHP vekili Ercan Karakaş, CHP vekili İbrahim Özdiş, RP vekili Muhsin Yazıcıoğlu yaşananlar için “katliam” kelimesini kullanmıştır. Muhsin Yazıcıoğlu Sivas’ta yaşanan toplu katliama Güneydoğu’da yaşananlar gibi karşı çıktıklarını ifade etmiştir. Doğru Yol Partisi vekili İsmail Köse “olayda” yaşanan inananlara yönelik tahrik bulunduğunun göz ardı edilmemesi gerektiğinin altını çizmiştir. Söz konusu birleşimde katliamdan bahsederken 14 kere “katliam” 152 kere “olaylar” ifadesi kullanılmıştır.

7 Temmuz 1993 tarihli birleşimde katliam hakkında konuşulmamıştır.

8 Temmuz 1993 tarihli birleşimde, Demokratik Sol Parti (DSP) vekili Hasan Basri Eler katliam hakkında konuşmuş, ANAP vekili Kadir Ramazan Coşkun ise katliamdan “olaylar” olarak bahsetmiştir. Aynı birleşimde RP vekili Koray Aydın “olayda” dine yönelik hakaretimiz davranışlarda bulunulduğunu belirtmiş yani tahrik olduğunu ifade etmiştir.

13 Temmuz 1993 tarihli birleşimde, SHP’li Ziya Halis katliam hakkında konuşmuş; RP’li Ahmet Derin, Ziya Halis’i Başbağlar Katliamı’ndan bahsetmediği için suçlamıştır. Bu suçlama üzerine Ziya Halis, kendisinin Sivas milletvekili olduğunu belirtmiş bu yüzden Sivas Katliamı’ndan bahsettiğini açıklamıştır.

14 ve 15 Temmuz tarihli birleşimlerde, katliam başka katliamlarla birlikte anılmış, kayda değer bir konuşma yapılmamıştır.

19. Dönem 2. Yasama Yılı’nın son üç birleşiminde ise katliam hakkında bir konuşma yapılmamıştır.

Katliamın yaşandığı günden itibaren 20 günlük süreçte yapılan 11 birleşimde genel durum, muhafazakar görüşü temsil eden partilerin katliamı genel olarak yaşanan kötü bir olay olarak tanımlaması ancak olayda islama ve müslümanlara yöneltilen ağır bir tahrik bulunması dolayısıyla suçun tamamen saldırganlara değil olayda “asıl hedef” olarak görülen Aziz Nesin’in de sorumlu tutulması yönünde şekillenmiştir. Başbakan Tansu Çiller tarafından da olayın vehameti tam anlamıyla kavranamamış, o ve milliyetçi görüşe sahip vekiller tarafından katliam, Güneydoğu’da yaşanan terör olayları ile birlikte anılmış hatta yer yer terör olaylarının daha önemli bir mesele olduğu ifade edilmiştir. Katliamı katliam olarak tanımlayan sol görüş temsilcisi parti vekilleri ise yaşanan katliamın ağırlığı ifade etmiş, tahrik, kışkırtma gibi kavramlara karşı çıkmışlar ve hatta muhafazakar görüşe sahip partileri direkt olarak suçlamışlardır. Vekillerin katliam hakkında uzlaştığı bir nokta ise katliam dolayısıyla ülke genelinde mezhep ve etnik köken temalı bir iç karışıklık çıkmaması adına sevinçli olmalarıdır. Oysaki ilerleyen tarihlere de bakıldığı zaman bu temele dayanan katliamların sonuncusu Sivas Katliamı olmamıştır.

2.2 İlerleyen Yıllarda Katliamın Yıl Dönümünde TBMM Gündemine Yansımaları

19. Yasama Dönemi’nde bulunan 1994-1995 yıllarında katliamın yıl dönümüne yakın tarihli TBMM Genel Kurullarında katliam hakkında konuşma yapılmamış, katliam anılmamıştır.

1996 yılında katliamın yıl dönümünde, katliam TBMM Gündemine DYP vekili Kamer Genç tarafından getirilmiştir. Kamer Genç “Sivas Olayları”nda ölen kişileri anmış, bunun üzerine RP vekili Ertuğrul Yalçınbayır Başbağlar katliamını anmıştır. Sonrasında ise Kamer Genç Başbağlar Katliamı ve “Sivas Olayları”nı bir kez daha anıp konuşmasını sonlandırmıştır. İki vekil dışında katliamdan bahseden vekil bulunmamaktadır. Katliam kelimesinin aynı cümlede kullanılmasına rağmen Sivas Katliamı için kullanılmaması dikkat çekici bir nokta olmuştur.

2 Temmuz 1997 tarihinde Genel Kurul yapılmasına ve katliamın yıl dönümüne denk gelmesine rağmen katliam hakkında bir konuşma yapılmamış, katliam anılmamıştır. 1998 senesinde ise yine yalnızca Kamer Genç tarafından kısa bir konuşmayla anılmıştır.

1999, 2000, 2001, 2002 yıllarında katliamın yıl dönümüne yakın tarihli TBMM Genel Kurullarında gündeme gelmemiştir.

2 Temmuz 2003 tarihli birleşimde, Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) vekili Ali Rıza Gülçiçek tarafından katliam kelimesi kullanılarak anılmış. Ardından dönemin İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu “Sivas’taki olaylar” şeklinde anmış ve “olaylarda” akla gelmeyecek provakasyonlar olduğunu söylemiştir. Bu konuşmaların hemen devamında Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) vekili Mehmet Kurt ve dönemin Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım söz almış ancak katliamla ilgili tek bir kelime dahi etmemişlerdir, Kabotaj Bayramı’nı kutlayıp konuşmalarını sonlandırmışlardır.

2004, 2005, 2006, 2007 yıllarında ise katliamın yıl dönümleri ve yakın tarihlerde, katliam hakkında herhangi bir konuşma yapılmamıştır.

2008 yılında, katliamın yıl dönümünde katliam muhtelif vekillerce anılmıştır. CHP’li vekiller Fevzi Topuz, Kamer Genç ve Bayram Ali Meral katliam kelimesini kullanarak anmıştır ancak Bayram Ali Meral ilginç bir kıyasa girip şu ifadeleri kullanmıştır *“Bu, çok acı bir olaydı. Şimdi soruyorum size değerli arkadaşlarım, Sivas’ta Madımak Oteli’ni yakan, canlı canlı orada 37 insanın katilleriyle, canileriyle Erzurum’da insanları yakan Ermenilerin ne farkı var?”*

Dönemin İçişleri Bakanı Beşir Atalay katliamı “içler acısı olay” şeklinde kısaca anmıştır.

2009 senesinde katliam hakkında yakın tarihlerde bir konuşma yapılmamıştır.

1 ve 2 Temmuz 2010 tarihli TBMM Genel Kurullarında katliamdan sıkça bahsedilmiştir. CHP’li vekiller tarafından katliam “katliam” kelimesi kullanılarak anılmış ancak iktidar kanadına mensup dönemin Devlet Bakanı Faruk Çelik, tıpkı katliamın yaşandığı günün ertesinde katliam hakkında konuşan Necmettin Erbakan gibi yalnızca “müessif olay” demekle yetinmiştir.

Ayrıca yine katliamın yaşandığı dönemde muhafazakar görüşü temsil eden partiler tarafından “Sivas Katliamı” duyulduğu zaman, katliamı anan vekilleri terör olayları dolayısıyla yaşanan katliamları anmamakla itham edildiği gibi AKP döneminde de AKP’li vekiller tarafından aynı söylemler devam ettirilmiştir. Bu ithama maruz kalan vekillerden biri olan Kamer Genç *“Sayın Başkanım, efendim, AKP’liler, devamlı, öteden beri bu Madımak’tan bahsediyorlar. Evvela, bugün, şehitlerimize Tanrı’dan rahmet diliyorum, yerlerinin cennet olmasını diliyorum. Şimdi, bu Madımak katillerinin hapisanelerde imtiyazlı bir statüyle yaşadıkları belli. Daha önce soru soruldu, buna cevap vermediler.*

Ayrıca da Avrupa'da ellerini kollarını sallayarak geziyorlar, bunlar Türkiye'ye getirilmiyor. Bir de ikide bir AKP'liler bu Başbağlar katliamını öne sürüyorlar. Başbağlar katliamı ile Madımak katillerinin ne ilgisi var? Türkiye'deki masum insanları kim katlediyorsa hepsini kınıyoruz ve lanetliyoruz. Hükûmet, bu konuda aralarında bir bağ varsa bunu çıksın söylesin. Yani Madımak'la ilgili bir şey ortaya atıldığı zaman 'Efendim Başbağlar...' Varsa orada, Hükûmet sensin, ortaya çıkar. O bakımdan, Sayın Başkanım, burada Hükûmet bazı şeyleri gevceliyor ama ne olduğu belli değil. Evvela açık olmak lazım." şeklinde bir konuşma yapmıştır.

2011 senesinde katliamla ilgili TBMM Genel Kurulu'na yansıyan bir söylem bulunmamaktadır.

Katliamın 2012 yılındaki yıl dönümü, katliamın yaşandığı günden beri konu hakkında gerçekleşen en hararetli TBMM Genel Kurulu vuku bulmuştur.

Birleşim boyunca katliam kelimesi 43 kere kullanılmış ve tamamı iktidar kanadı dışındaki vekillere ait söylemlerde geçmiştir. İktidara mensup vekiller konu hakkında konuşmaktan genel olarak kaçınmış ve hatta katliam sanıklarının avukatlığını kısa bir süre yapan AKP vekili Ali Aşlık, "Sivas Olayları"nın Türkiye'ye dayatılan bir gündem olduğunu belirtmiştir. AKP vekilleri genel olarak "yaşanan acı olaylar"ın siyaset ve ajitasyon malzemesi yapılmasından rahatsız olduklarını belirtmişlerdir ve kısa konuşmalar yapan birkaç vekil dışında konu hakkında konuşan vekil olmamıştır.

... TUFAN KÖSE - CHP (Devamla) - Bakın, arkadaşlar, sözlerimi şöyle bağlamak istiyorum: Sivas'ta karanlık katiller insanlığı ateşe verdi, canlar bir gün yandı, katiller sonsuza kadar yanacak.

BÜLENT TURAN - AKP (İstanbul) – Hepimizin canı yandı.

TUFAN KÖSE (Devamla) – Hepinizin canı yandıysa "Hayırlı olsun, hayırlı oldu." demeyin, "Gazanız mübarek oldu." demeyin.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Babanın malı mı Sivas? Ajitasyon yapıyorsun.....

.... MUSTAFA ŞAHİN - AKP (Malatya) – Sivas'tan başka bir şey bilmez misiniz?

TUFAN KÖSE (Devamla) – Ama Başbakan'dan duydum; zaman aşımı kararından sonra "Hayırlı olmuş" sözünü duydum Başbakan'dan. 93'teki Belediye Başkanı, ödüllendiren Temel Karamollaoğlu'ndan da "Gazanız mübarek olsun." lafını duydum. Başka bir laf duymadım ben sizden orada ölen canların anılması üzerine. Nedir bu kininiz ya? Nedir bu kininiz? Ne istiyorsunuz?..

Ayrıca yine Sivas Katliamı ile Başbağlar Katliamı arasında bir rekabet oluşturmak isteyen AKP'li vekiller de mevcuttur.

2013 yılına gelindiğinde ise tabloda büyük değişiklikler olmamıştır. Katliam 1 Temmuz 2013 tarihli birleşimde anılmış, birleşim boyunca 30 kere “katliam” 11 kere “olaylar” ibaresi katliamı tanımlamak için kullanılmış. “Olaylar” şeklinde tanımlayanlar ise yine muhafazakar görüşün temsilcisi olan AKP'li vekillere aittir. Bununla birlikte AKP'li İdris Şahin, “olaylardan” Aziz Nesin'in de sorumlu tutulması gerektiğini, “olaylarda” kışkırtmaların mevcut olduğunu belirtmiştir. Yine bu görüşe sahip vekillerin her sene başvurduğu gibi Başbağlar Katliamı ile mukayese etmiştir.

Ek olarak muhalefet vekillerinin dava zamanaşımının kaldırılması yönündeki talepleri kabul görmemiştir.

2014 yılında da benzer bir durum ortadadır. CHP ve Halkların Demokratik Partisi (HDP) mensubu vekiller katliam hakkında sıkça konuşmuş ve “katliam” kelimesini kullanmışlardır. AKP'li vekiller ise asgari düzeyde bahsetmiş ve “olaylar” kullanımını tercih etmişlerdir. Muhalefet kanadında olmasına rağmen Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) vekili Yusuf Halaçoğlu ise “olaylar” dolayısıyla duyduğu üzüntüyü belirtmesine rağmen katliam şeklinde anmaktan kaçınmıştır.

2015 yılında katliam hakkında TBMM Genel Kuruluna yansıyan bir söylem bulunmamaktadır.

2016 yılında katliam hakkında çokça konuşulmuştur. HDP'nin de meclis içerisinde aktif rol almasıyla birlikte katliamın anılması ve yapılan konuşmalar sıklaşmıştır. Firari sanıkların iadesine ilişkin konuşmalar yapılmıştır. MHP'li Kamil Aydın Aziz Nesin ismini ve tahrik mevzusunu gündeme getirmiştir. Konuşmasının bir kısmında Türkiye, Osmanlı ve Selçuklu tarihlerindeki ayaklanmalar üzerinden örnek vermesi sonucunda, CHP ve HDP'li vekillerin Sivas'ta yaşananlar bir ayaklanma mıdır şeklinde çıkışlarıyla beraber Sivas'ta yaşananın bir katliam olduğunu kabul etmemiş olma ihtimali olmasına rağmen beyan etmiştir.

Yine MHP'li Kamil Aydın Sivas Katliamı ile Başbağlar Katliamı'nı kıyaslamış ve Başbağlar Katliamı'nın Sivas Katliamı'nın öcü olarak yapıldığını şu konuşmasıyla öne sürmüştür.

“Burada 29 kişi ölmüş, daha sonra evler basılmış ve evlerde de yaşlı, kadın, çocuk demeden katledilmiştir. 33 kişi, 33 vatandaşımız Başbağlar’da katledilmiştir ve PKK terör örgütü de bıraktığı notlarda ve yaptığı açıklamalarda ‘Sivas’ın öcü alınmıştır.’ diye mesajlar bırakmıştır.”

2017 ve 2018 yıllarında katliam hakkında TBMM Genel Kuruluna yansıyan bir söylem bulunmamaktadır.

2019 senesinde katliam kelimesinin kullanımında artış mevcuttur. Hatta AKP vekili Muhammet Akbaşoğlu katliamı, konuşmasında Sivas Madımak Katliamı şeklinde zikretmiştir. AKP’li vekil bu katliamın karanlık eller tarafından organize edildiğini de iddia edip olay hakkında suçlanan gerici, cumhuriyet karşıtı, siyasal islamcı kesimi koruma içgüdüsü göstermiştir.

İYİ Parti vekili Lütfü Türkkan ise Madımak’ta “yakılanlar” ile Başbağlar’da “katledilenlerin” birlikte anılması gerektiğini söylemiş ve Sivas Katliamı’ndan katliam olarak bahsetmemiştir.

2020 yılında da katliam hakkında benzer konuşmalar yapılmıştır. Katliamla ilgili HDP grup önergesi üzerine söz alan İYİ Parti vekili İbrahim Halil Oral önergede “katliam” kelimesi geçmesine rağmen konuşmasında “Sivas Olayları” olarak bahsetmiştir.

2021 yılında katliam tarihine yakın birleşimlerde katliamdan çok az bahsedilmiştir.

3. KATLIAMIN TBMM DENETİM YOLLARINDA GÖRÜNÜRLÜĞÜ (2002 - 2022)

3.1 Araştırma Önergeleri

Katliam hakkında TBMM Başkanlığına belirtilen yıl aralığında dokuz adet araştırma önergesi sunulmuştur.

Bu önergelerin üç tanesi yasama dönemleri bittiğinden dolayı hükümsüz durumda diğer altısı ise hala gündemde olarak gözükmektedir.

Önergelerin iki tanesini CHP'ye mensup vekiller, bir tanesini İYİ Parti'li vekiller geriye kalan altı tanesini ise HDP'li vekiller TBMM Başkanlığı'na sunmuştur.

3.2 Soru Önergeleri

Katliam hakkında TBMM Başkanlığına belirtilen yıl aralığında 47 adet soru önergesi sunulmuştur.

Önergelerin 38 tanesi CHP'li vekiller tarafından, kalan dokuzu ise HDP'li vekiller tarafından sunulmuştur.

Önergelerin 17 tanesi cevaplanmamıştır. Cevaplanmayan önergelerin 7 tanesi HDP'li vekillere aittir. Cevaplanmama sıklığı içinde bulunduğumuz yasama döneminde yani 27. dönemde artmıştır. Bu dönemde verilen 11 önergenin yedisi cevaplanmamıştır.

Katliam hakkında sorulan sorular genel olarak firari sanıklar, hükümetin tavrı ve dava zamanaşımı hakkındadır.

Soru önergeleri İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Eski Adalet Bakanı Abdülhamit Gül, Eski Başbakan ve Güncel Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Eski Turizm Bakanı Ertuğrul Günay, Eski Turizm Bakanı Erkan Mumcu, Eski İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin, Eski Başbakan Binali Yıldırım, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, Eski İçişleri Bakanı Muammer Güler, Eski Dışişleri Bakanı ve Eski Başbakan Ahmet Davutoğlu, Eski Adalet Bakanı Sadullah Ergin, Eski ve Güncel Adalet Bakanı Bekir Bozdağ ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'na yöneltilmiştir.

Önergeleri yanıtlama konusunda dikkat çeken isim Sadullah Ergin olmuştur. Kendisine yöneltilen 10 önergenin tamamını yanıtlayan Ergin, başkalarına yöneltilen dört önergeyi de yanıtlayarak 14 adet soru önergesi yanıtlamıştır. Günümüzde önergelere verilen yanıtların tatmin edici olmadığı aşikardır. Ancak Ergin'in yanıtladığı 14 önergenin 11'ine verilen yanıtlar soruları aydınlatmak için yeterli olmuştur. Günümüzde böyle bir duruma rastlamak çok mümkün gözükmemektedir.

4. SONUÇ

Üzerinden 29 yıl geçen Sivas Katliamı'nın TBMM'ye yansımalarını inceledik. Bu incelemeden yola çıkarak yıllar içerisinde aynı görüşleri temsil eden partilerin isimleri değişse de verdikleri tepkilerin ve söylemlerinin paralel yönde ilerlediğini belirtmemiz yanlış olmayacaktır. Yaşanan bu ve benzer katliamların tekrarlanmaması en büyük temennimizdir.

CDR

Center for
Democracy Research

Center for Democracy Research (CDR), 2020 yılında bir grup genç avukat, teknolojist ve siyaset bilimci tarafından kurulmuş, kâr amacı gütmeyen bir araştırma merkezidir.

CDR, veriye dayalı araştırma projeleri ve politika odaklı teknolojik araçlar geliştirerek Türkiye parlamentosu ile İstanbul-Ankara İzmir Büyükşehir Belediye Meclislerinin katılımcılığını, hesap verebilirliğini ve şeffaflığını artırmayı amaçlamaktadır.

info@demokra.si
cdr.org.tr

Akkirman Sokak
No:2/1 Daire:4
Nişantaşı/İstanbul